

Algorytmy i struktury danych

Wykład 2

sortowanie wewnętrzne

prof. dr hab. inż. Andrzej Obuchowicz

Instytut Sterowania i Systemów Informatycznych
Uniwersytet Zielonogórski
a.obuchowicz@issi.uz.zgora.pl
p. 424 A2

14 października 2017

Spis treści

- 1 Wprowadzenie
  - Sformułowanie problemu sortowania wewnętrznego

- 2 Sortowania proste
  - Sortowanie bąbelkowe
  - Sortowanie przez wstawianie
  - Sortowanie przez wstawianie połówkowe
  - Sortowanie przez wybieranie

- 3 Sortowania złożone
  - Sortowanie szybkie
  - Sortowanie stogowe

- 4 Już za tydzień na wykładzie

Sformułowanie problemu

problem sortowania

Dane: tablica $(a_1, a_2, \dots, a_n)$ o n elementach typu porządkowego;

Szukane: tablica o tych samych elementach ale uporządkowana niemalejąco.

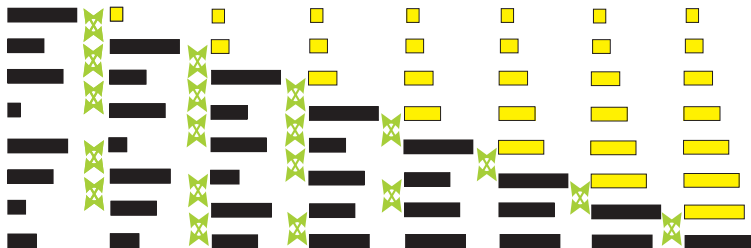
sortowanie wewnętrzne – założenia:

- bezpośredni dostęp do każdego elementu (np. poprzez jego wskaźnik) – tablica mieści się w pamięci RAM;
- sortowanie za pomocą porównań i wymian elementów wewnątrz jednej tablicy, nie tworzy się nowych tablic i innych struktur pomocniczych.

Pojedyncza iteracja wewnętrzna w sortowaniu bąbelkowym

Pełne sortowanie bąbelkowe

Kod algorytmu sortowania bąbelkowego

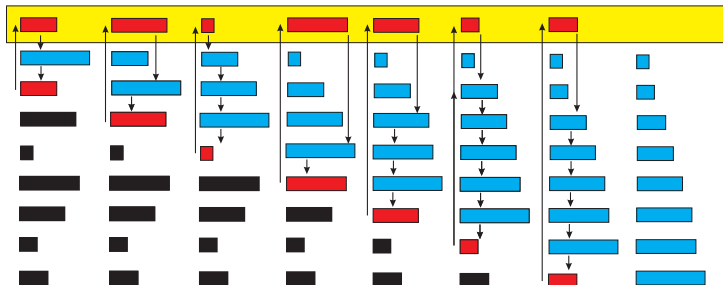
```
bubblesort(n,t)
  for i:=1 to n-1
    do for j:= n-1 downto i
      do if t[j+1]<t[j]
        then help:=t[j]
          t[j]:=t[j+1]
          t[j+1]:=help
```

- liczba porównań elementów

$$I_{por}(bubblesort) = (n-1) + (n-2) + \dots + 2 + 1 = \frac{n(n-1)}{2}$$

- liczba przepisania elementów $I_{prz}(bubblesort) = 3 \times I_{por}(bubblesort) = \frac{3n(n-1)}{2}$

Zasada działania sortowania przez wstawianie

Kod algorytmu sortowania przez wstawianie

```

insertsort(n,t)
  for i:=2 to n
    do t[0]:=t[i]
      j:=i-1
      while t[j]>t[0]
        do t[j+1]:=t[j]
          j:=j-1
        t[j+1]:=t[0]

```

- liczba porównań elementów

$$I_{por}(insertsort) = (n-1) + (n-2) + \dots + 2 + 1 = \frac{n(n-1)}{2}$$

- liczba przepisania elementów

$$I_{prz}(insertsort) = (2 + (n-1)) + (2 + (n-2)) + \dots + (2 + 2) + (2 + 1) = 2(n-1) + \frac{n(n-1)}{2} = \frac{(n-1)(n+4)}{2}$$

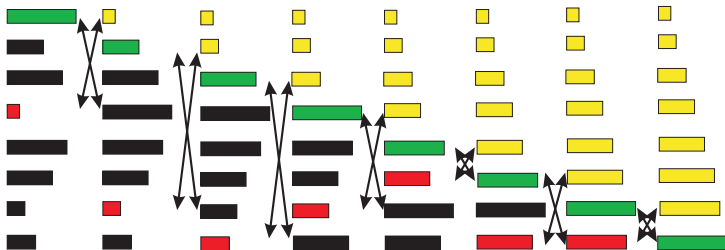

Kod algorytmu sortowania przez wstawianie połówkowe

```
insertsortBS(n,t)
  for i:=2 to n
    do help:=t[i]
      first:=1
      last:=i-1
      while first<last
        do medium:=(first+last)div 2
          if help<t[medium]
            then last:=medium-1
            else first:=medium+1
      for j:=i-1 downto first
        do t[j+1]:=t[j]
      t[first]:=help
```

- liczba porównań elementów $I_{por}(insertsortBS) \sim n \log(n)$
- liczba przepisania elementów $I_{prz}(insertsortBS) = I_{prz}(insertsort)$

Zasada działania sortowania przez wybieranie

Kod algorytmu sortowania przez wybieranie

```
selectsort(n,t)
  for i:=1 to n-1
    do min:=i
      for j:= i+1 to n
        do if t[j]<t[min]
          then min:=j
      help:=t[i]
      t[i]:=t[min]
      t[min]:=help
```

- liczba porównań elementów

$$I_{por}(selectsort) = (n-1) + (n-2) + \dots + 2 + 1 = \frac{n(n-1)}{2}$$

- liczba przepisania elementów $I_{prz}(selectsort) = 3(n-1)$

Porównanie sortowań prostych

nazwa	I_{por}	I_{prz}
bubblesort	$\frac{n(n-1)}{2}$	$3 \frac{n(n-1)}{2}$
insertsort	$\frac{n(n-1)}{2}$	$\frac{(n+4)(n-1)}{2}$
insertsortBS	$\sim n \log(n)$	$\frac{(n+4)(n-1)}{2}$
selectsort	$\frac{n(n-1)}{2}$	$3(n-1)$

Zasada działania sortowania szybkiego

	5	7	3	8	4	0	1	9	2	6
5	5	7	3	8	4	0	1	9	2	6
5	2	7	3	8	4	0	1	9	5	6
5	2	1	3	8	4	0	7	9	5	6
5	2	1	3	0	4	8	7	9	5	6
	2	1	3	0	4	8	7	9	5	6

	2	1	3	0	4		8	7	9	5	6
2	2	1	3	0	4	8	8	7	9	5	6
2	0	1	3	2	4	8	6	7	9	5	8
						8	6	7	5	9	8
	0	1	3	2	4		6	7	5	9	8

- liczba porównań elementów

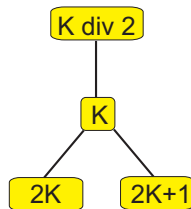
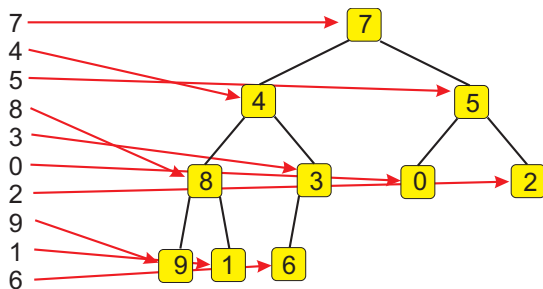
$$I_{por}(\text{quicksort}) = (n-1) + (n-2) + \dots + 2 + 1 = \frac{n(n-1)}{2}$$

- średnia liczba porównań elementów $\langle I_{prz}(\text{quicksort}) \rangle \sim n \log(n)$

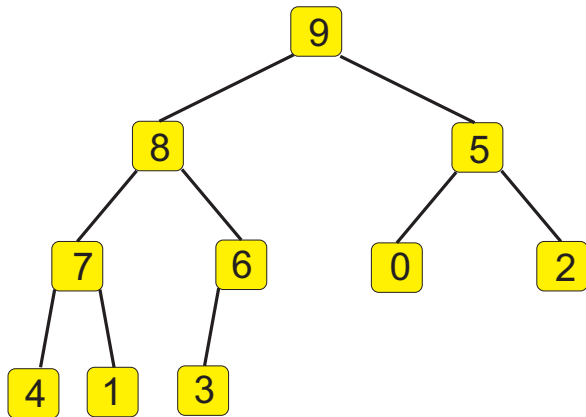
Kod algorytmu sortowania szybkiego

```
quicksort(first,last,t)
  main:=t[first]
  i:=first
  j:=last
  while i<=j
    do while t[i]<main
      do i:=i+1
    while t[j]>main
      do j:=j-1
    if i<=j
      then help:=t[i]
        t[i]:=t[j]
        t[j]:=help
        i:=i+1
        j:=j-1
  if first<j then quicksort(first,j,t)
  if i<last then quicksort(i,last,t)
```

Tablicowa reprezentacja drzewa binarnego

Stóg: potomkowie nie więksi od rodzica

Tworzenie stogu z dowolnej tablicy

1	7	7	7	7	7	→7	→9	→9	9
2	4	4	4	→4	→9	→9	→7	→8	8
3	5	5	→5	5	5	→5	5	5	5
4	8	→8	9	→9	→4	8	→8	→7	7
5	→3	6	6	→6	6	6	→6	6	6
6	0	0	→0	0	0	0	0	0	0
7	2	2	→2	2	2	2	2	2	2
8	9	→9	8	8	→8	4	4	→4	4
9	1	→1	1	1	→1	1	1	→1	1
10	→6	3	3	3	3	3	3	3	3

Sortowanie właściwe

1	9	➡	3	8	8	8	➡	1	7	➡	3	6	➡	2	5	➡	0	4	➡	1	3	➡	0	2	➡	0	1	0	
2	8	➡	8	➡	3	7	7	➡	7	6	➡	6	4	➡	4	4	➡	4	3	➡	3	1	➡	1	1	➡	1	0	1
3	5	➡	5	5	5	5	➡	5	5	➡	5	5	➡	5	2	➡	2	2	➡	2	2	➡	2	0	2	2	2	2	
4	7	7	➡	7	➡	3	4	➡	4	4	➡	4	3	3	3	➡	3	0	➡	0	0	3	3	3	3	3	3	3	
5	6	6	➡	6	6	6	➡	6	1	➡	1	1	1	1	1	➡	1	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	➡	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
7	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	
8	4	4	4	➡	4	3	3	3	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	
9	1	1	1	➡	1	1	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
10	3	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	

Sortowanie stogowe – algorytm przeczesania

```
brush(r,end,t)
  ok:=true
  while 2r<=end & ok
    do if 2r=end
      then oldson=2r
      else if t[2r]>t[2r+1]
        then oldson=2r
        else oldson=2r+1
    if t[r]<t[oldson]
      then help:=t[r]
      t[r]:=t[oldson]
      t[oldson]:=help
      r:=oldson
    else ok:=false
```

Sortowanie stogowe – algorytm

```
heapsort(n,t)
  for i:=n div 2 downto 1
    do brush(i,n,t)
  for i:=n downto 2
    do help:=t[1]
      t[1]:=t[i]
      t[i]:=help
      brush(1,i-1,t)
```

- liczba porównań elementów $I_{por}(heapsort) \sim n \log(n)$

A w następnym tygodniu między innymi

Tematy jakie zostaną poruszone na następnym wykładzie:

- 1 sortowanie zewnętrzne – sformułowanie problemu,
- 2 scalanie plików,
- 3 scalanie Fibonacciego,

Dziękuję za uwagę!!!